

Slavíme 50. výročí Světového dne životního prostředí

5.6.2023 - Radek Janoušek | Uklidíme Česko z.s.

5. červen jako Světový den životního prostředí ustanovilo v roce 1972 Valné shromáždění Organizace spojených národů. Z pohledu ochrany a obnovy životního prostředí je tento svátek považován za jednu z nejdůležitějších událostí v roce. Smyslem akce je rozšířit obecné povědomí o ekologických otázkách a upřít pozornost světové veřejnosti na zásadní ekologické výzvy současnosti. Rok 2023 je jubilejním 50. výročím Světového dne životního prostředí a pro letošek se svátek zaměřuje na řešení znečištění životního prostředí plasty pod heslem #BeatPlasticPollution.

Každý rok se na celém světě vyrobí více než 400 milionů tun plastů, z nichž polovina je navržena tak, aby byla použita pouze jednou. Z toho je méně než 10 procent recyklováno. Zhruba 19-23 milionů tun plastů ročně skončí v jezerech, řekách a mořích... Mikroplasty - drobné plastové částice o průměru až 5 mm si nacházejí cestu do potravin, vody a vzduchu. Odhaduje se, že každý člověk na planetě zkonsumuje ročně více než 50 000 plastových částic, a mnohem více, vezmeme-li v úvahu inhalaci. Odhozený nebo spálený jednorázový plast poškozuje lidské zdraví, biologickou rozmanitost a znečišťuje každý ekosystém od vrcholů hor až po dna oceánů. S dostupnými vědeckými poznatky a technologiemi pro řešení tohoto problému musí vlády, firmy, neziskové organizace a další zúčastněné strany rozšířit a urychlit opatření k vyřešení této krize. A Česká republika nechce zůstat pozadu...

Plasty omezují i velcí firemní „hráči“

Komerční banka je lídrem v udržitelnosti mezi českými bankami. Svůj dopad na životní prostředí se snaží zmírňovat vlastními iniciativami, například pravidelně měří a audituje svoji uhlíkovou stopu. Oproti roku 2019 ji snížila už o 44 % a směřuje k uhlíkové neutralitě do roku 2026. **Už léta redukuje svůj odpad, nevyužívá jednorázové obaly. Vydává platební karty z 85% a nově i ze 100% recyklovaného plastu.** *"Našim klientům nabízíme už několik let karty z 85% recyklátu a v nové éře bankovníctví i neekologičtější platební kartu, která je vyrobena ze 100% recyklovaných materiálů. Celkem už naši eko kartu vlastní 760 000 klientů",* uvádí Hana Kovářová, výkonná ředitelka pro Strategii značky a komunikaci. V obchodní oblasti nabízí například odpovědné investování, výhodné úvěry na udržitelné technologie pro jednotlivce i podniky. Iniciovala vznik několika velkých projektů, které životnímu prostředí pomáhají - například sdílení bankomatů s ostatními bankami nebo vznik platformy Udržitelný e-shop, na kterém se podílí společně s Visa a Heureka. **A právě s Udržitelným e-shopem se můžete zapojit do soutěže o elektrokola, chytré hodinky nebo sluchátka. Stačí mít kartu Visa od Komerční banky a nakoupit s ní na vybraném udržitelném e-shopu. Informace o soutěži a projektu na <https://www.udrzitelnyeshop.cz/>**

Co konkrétně můžete podniknout vy?

Nejlépe si dejte si při příležitosti Světového dne životního prostředí nějaké konkrétní předsevzetí. Ale neomezujte se jen na něj a na dnešek. Snažte se všechny tyto věci začlenit do svého každodenního života, aby se staly návykem, každodenní rutinou. A snažte se k tomu přesvědčit i ostatní. **Zde je několik tipů, jak lze omezit spotřebu plastů:**

- Nekupujte vodu balenou v plastu, pitím kohoutkové vody se vyhnete mikroplastům a kvůli

chuti si ji můžete upravit filtrací, nebo třeba tyčinkami z aktivního uhlí. Filtry z filtračních konvic pak lze zanést, či poslat tam, kde je zrecyklují a ještě vám dají slevu na nové.

- Nakupujte bezobalově. Nebo aspoň kupujte větší balení a přelejte/přesypejte do vlastních nádob.
- Kdo pamatuje síťovky na nákup? Je to klasika a navíc znovu v módě. Každopádně lepší, než jednorázová plastová taška.
- Vlhčené ubrousky obsahují chemikálie a plasty, které nelze biologicky rozložit. Nepoužívejte je, je to zbytečné.
- Vyhýbejte se miniporcím (např. sušenek, mléka, kávy, cukru), které spotřebují mnoho (především plastových) obalů.
- Pijte kávu z vlastního hrnku a nepoužívejte jednorázové kelímky.
- K úpravě vlasů existují přírodní dřevěné hřebeny, kartáče a doplňky, které se dají na rozdíl od těch plastových kompostovat.
- Tuhé šampony jsou skvělou alternativou tradičních, většinou v plastu balených šamponů a dobře se s nimi cestuje.
- Jednorázová (plastová) holítka generují zbytečný odpad. Jsou i jiné možnosti.
- Slyšeli jste o zubní "pastě" v tabletách? Obzvlášť na cesty super věc a nepotřebuje plastovou tubu... A také plastový kartáček lze vyměnit za ten z přírodních materiálů.
- Jedno mimino spotřebuje cca 6000 plen, ty jednorázové s plasty se rozkládají stovky let... Je čas přejít na látkové.
- Na pečivo nepoužívejte igelitové pytlíky, pořídte si ty na opakované použití.
- Plastová brčka jsou zbytečná. Většina z nás umí pít i bez nich.
- I polystyren lze recyklovat, bylo by škoda jej dávat do popelnice na směs.
- Nakupujte jídlo tam, kde vám ho dají do opakovaně použitelných obalů (třeba REkrabiček, a také nápoje můžete dostat do vratného a znovupoužitelného REkelímku).
- Prosím nesbírejte ta pitomá plastová víčka! Je to ekologický i ekonomický nesmysl.
- Nádobý na třídění odpadu (včetně těch žlutých na plast) nebývají dál než 100 metrů. Využívejte je naplno.
- Smyslem recyklace je využívat materiály opakovaně. Nakupujte produkty z recyklovaných materiálů, teprve pak se kruh uzavře...